

Θεία Λειτουργία: έργον του λαού του Θεού

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Γρηγόριος ιερομόναχος

Όταν ένας απλός χριστιανός λέει: Εκκλησιάζομαι η πηγαίνω στην θεία Λειτουργία, εννοεί, κατά κανόνα, ότι πηγαίνει στον Ναό και παρακολουθεί το μυστήριο της θείας Λειτουργίας. Όμως η θεία Λειτουργία δεν είναι ένα θέαμα που παρακολουθούμε απλώς, ούτε μία ακρόαση ύμνων και αναγνώσεων που ακούμε. Είναι ένα έργο θεϊκό το οποίο τελεί ο ιερέας του Θεού μαζί με τον λαόν του Θεού. Η ίδια η λέξη Λειτουργία σημαίνει: λαού (λείτος = λαός) έργον. Επομένως, πηγαίνω στον Ναό για την θεία Λειτουργία σημαίνει : Πηγαίνω στον Ναό και συμμετέχω στην τέλεση της θείας Λειτουργίας. Πηγαίνω στον Ναό για να εργασθώ έργον θεϊόν. Και αυτό το έργον είναι η δοξολογία και ευχαριστία του

Θεού για την δωρεά της απείρου αγάπης Του.

Τα τελούμενα στην θεία Λειτουργία φανερώνουν ότι ο λαός του Θεού συμμετέχει στην τέλεσή της. Η προσφορά των δώρων που πρόκειται να αγιασθούν, η ψαλμωδία και οι κοινές δεήσεις, η συμμετοχή των πιστών στην Τράπεζα του Κυρίου, όλα μας διδάσκουν ότι η θεία Λειτουργία είναι έργο ολοκλήρου του Σώματος της Εκκλησίας, του Σώματος του Χριστού. Για την αγία μας Εκκλησία είναι αδιανόητη η τέλεση της θείας Λειτουργίας χωρίς την συμμετοχή έστω και ενός μόνον πιστού η χωρίς να κοινωνήσει έστω και ένας μόνον πιστός. Ας δούμε όμως τους τρόπους με τους οποίους ο πιστός συμμετέχει στην τέλεση της θείας Λειτουργίας.

Πρώτον συμμετέχει με την προετοιμασία και προσφορά των δώρων. Το σιταρένιο πρόσφορο, το αγνό νάμα, το καθαρό κερί, το ελαιόλαδο, ο,τι δηλαδή χρειάζεται για να τελεσθεί η αναίμακτη λατρεία, είναι προσφορά των πιστών.

Αυτή την ευλογημένη συνήθεια της προετοιμασίας του πρόσφορου πρέπει να την διατηρήσουμε και στις μέρες μας. Ιδιαίτερα μάλιστα όταν ετοιμαζόμαστε να τελήσουμε θεία Λειτουργία για την ανάπαυση ψυχής προσφιλούς μας προσώπου, πρέπει να φροντίζουμε για την προετοιμασία του προσφόρου. Έτσι ο προσφερόμενος άρτος γίνεται συγκεκριμένος τρόπος συμμετοχής μας στην τέλεση της θείας Λειτουργίας.

Ο δεύτερος τρόπος με τον οποίο οι πιστοί συμμετέχουν ενεργώς στην τέλεση της θείας Λειτουργίας είναι η ψαλμωδία και οι κοινές προσευχές. Στους παλαιότερους χρόνους όλα τα τροπάρια και οι ύμνοι, που σήμερα ψάλλονται από τους ιεροψάλτες, εψάλλοντο από τον λαό ολόκληρο.

Η αρχαιότερη περιγραφή της θείας Λειτουργίας, την οποία μας διέσωσε ο άγιος μάρτυς Ιουστίνος, αναφέρει: «Ο προεστώς ευχάς και ευχαριστίας, όση δύναμις αυτώ, αναπέμπει και ο λαός επευφημεί λέγων το Αμήν». Η λέξη Αμήν είναι εβραϊκή και σημαίνει: πράγματι, γένοιτο. Οι πιστοί με την λέξη αυτή επισφραγίζουν τους λόγους του ιερέως. Γενικά, μπορούμε να πούμε ότι με τις απαντήσεις τους στις εκφωνήσεις οι πιστοί συμπληρώνουν τις προσευχές του λειτουργού. Αυτό είναι το νόημα του «Παράσχου, Κύριε», «Σοι Κύριε», «Κύριε ελέησον».

Όλοι μαζί οι πιστοί αποτελούν το άγιο Σώμα του Χριστού το οποίο ψάλλει και δοξολογεί τον Κύριο με ένα στόμα, αγαπά τον Κύριο με μια καρδιά, ελπίζει στον Κύριο με μια κοινή ελπίδα και χαρά.

Το τρίτο και κυριώτερο σημείο που φανερώνει ότι οι πιστοί συμμετέχουν στην τέλεση της θείας Λειτουργίας είναι η από κοινού μετά του ιερέως προσφορά της

αναιμάκτου ιερουργίας και η συμμετοχή τους στην Τράπεζα του Κυρίου.

Ο ιερός Χρυσόστομος μας αναλύει διεξοδικά την ισότητα των πιστών με τον λειτουργό του Κυρίου μπροστά στα μεγάλα και άγια Μυστήρια. Γράφει σχετικά: «Υπάρχουν περιπτώσεις που καθόλου δεν διαφέρει ο ιερέυς από τον πιστό, όπως για παράδειγμα την ώρα της θείας Κοινωνίας: Όλοι απολαμβάνουμε τα ίδια, με τον ίδιο τρόπο. Όχι όπως γινόταν στην Παλαιά Διαθήκη όπου άλλα έτρωγε ο ιερέυς και άλλα οι υπόλοιποι και απαγορευόταν να μετέχει ο λαός σε όσα μετείχε ο ιερέυς. Αυτό δεν γίνεται τώρα, στον καιρό της Καινής Διαθήκης, άλλα ένα Σώμα βρίσκεται μπροστά σε όλους και ένα Ποτήριον.

Επίσης και στις προσευχές βλέπει κανείς ότι ο λαός συνεισφέρει πολύ. Γιατί προσεύχονται από κοινού ο ιερέυς και οι πιστοί για όσους ενεργούν τα θελήματα του Διαβόλου και για όσους έχουν κανόνα μετανοίας. Και όλοι από κοινού λένε την ίδια προσευχή, προσευχή γεμάτη από έλεος. Και όλοι μαζί γονατίζουμε στο έδαφος και όλοι μαζί σηκωνόμαστε όρθιοι. Όταν επίσης πρόκειται να δεχθούμε και να ανταποδώσουμε την ειρήνη, όλοι ανταλλάσσουμε τον ασπασμό της αγάπης. Και όταν τελείται το πιο θαυμαστό μυστήριο, δηλαδή η θεία Ευχαριστία, εύχεται ο ιερέυς στο λαό και ο λαός εύχεται στον ιερέα. Διότι η φράση «Μετά του πνεύματός σου», δεν σημαίνει τίποτε άλλο, παρά αυτό ακριβώς.

Και η ευχαριστία προς τον Θεόν είναι επίσης κοινή. Διότι δεν ευχαριστεί μόνος του ο ιερέυς, αλλά και όλος ο λαός. Αφού αρχίσει ο ιερέυς, συμφωνούν όλοι ότι αυτό γίνεται άξια και κατά δίκαιο λόγο: «Άξιον και δίκαιον». Στην συνέχεια ο ιερέυς αρχίζει την Ευχαριστία...

Όλα αυτά τα είπα ώστε όλοι οι πιστοί να προσέχουν, για να κατανοήσουμε ότι όλοι είμαστε ένα σώμα και τόσο μόνον διαφέρουμε μεταξύ μας όσο το ένα μέλος του σώματος από το άλλο». Και ο ιερ. Χρυσόστομος συμπεραίνει ότι «ιερείς και πιστοί πρέπει να θεωρούμε την αγία μας Εκκλησία ως το κοινό σπίτι όλων μας και έτσι να παραμένουμε σ' αυτήν: Ως μίαν οικίαν δει την Εκκλησίαν οικείν, ως σώμα εν. Διότι και το άγιο Βάπτισμα είναι ένα και η Τράπεζα είναι μία και η πηγή μία και η δημιουργία μία και ο Πατέρας είναι ένας.

Μέσα στον ιερό Ναό κατά την διάρκεια της θείας Λειτουργίας προσφέρεται από τον λειτουργό και τον λαό του Θεού εν ενί στόματι και μια καρδιά η αναίμακτη προσφορά προς τον Κύριον. Και στην ιερά Τράπεζα, λέει ο αγ. Ιωάννης, δεν συμμετέχω εγώ ο λειτουργός με περισσότερη αφθονία, και σεις οι πιστοί με λιγότερη, αλλά όλοι κοινωνούμε εξ ίσου. Αν βέβαια εγώ ο λειτουργός προσέρχομαι στην θεία Κοινωνία πρώτος, αυτό δεν είναι τίποτε σπουδαίο, επειδή και στην οικογένεια ο μεγαλύτερος από τα παιδιά απλώνει πρώτος το χέρι στο συμπόσιο.

Όμως τίποτε περισσότερο δεν γίνεται από αυτό, αλλά όλα είναι ίσα σ' εμάς. Η ζωή που συνέχει και σώζει τις ψυχές μας (δηλαδή το άγιο Σώμα και το πανάχραντο Αίμα του Χριστού), δίνεται στον καθένα με την ίδια τιμή. Δεν μετέχω εγώ άλλου αμνού και σεις άλλου, αλλά όλοι κοινωνούμε από τον ίδιο Αμνό».

Όλες οι ευχές της θείας Λειτουργίας μας δείχνουν ότι η αγία Αναφορά είναι έργο όλων των πιστών. Ο ιερέυς απευθύνεται στον Θεό εξ ονόματος των πιστών και όλοι μαζί δέονται: «Έτι προσφερόμέν Σοι την λογικήν ταύτην και αναίμακτον λατρείαν και παρακαλούμέν Σε και δεόμεθα και ικετεύομεν. Κατάπεμψον το Πνεύμά Σου το Άγιον εφ' ημάς και επί τα προκείμενα δώρα ταύτα. Και ο λαός συμπάλλει και δέεται:

Σε υμνούμεν, Σε ευλογούμεν, Σοι ευχαριστούμεν, Κύριε, και δεόμεθά Σου ο Θεός ημών».

Ο λειτουργός, με το μυστήριο της χειροτονίας, δέχθηκε την Χάριν του Αγίου Πνεύματος και έγινε το στόμα των πιστών που ομιλεί στον κοινό Πατέρα. Όλοι μαζί δοξολογούμε και ευχαριστούμε τον Κύριο.

Πηγή: agiazoni.gr